

Сьогодні
20.03.2025

Іван Нечуй-Левицький «Вітрогон».
Замальовка життєпису письменника.
Композиція оповідання «Вітрогон»,
майстерність оповіді, мови

Мета: повторити поняття прозова мова; познакомити з поняттями: сюжет, композиція; розвивати навички читання прозових творів, аналізувати, знаходити елементи композиції; переказувати прозові твори; розвивати навички аргументування власної думки; виховувати повагу до однокласників, до інакшої думки, до рідної країни.

**Уже дзвінок нам дав сигнал:
Працювати час настав.
Тож і ми часу не гаймо
Роботу швидше починаймо.**

❖ **Дитинство — найщасливіший час у житті людини. Воно сповнене казковими мріями, несподіваними пригодами, таємницями й загадками. Сьогодні ми прочитаємо оповідання Івана Нечуя-Левицького про дитинство хлопчика Василька тих часів.**

Перевірка домашнього завдання

Запишіть сьогоднішню дату

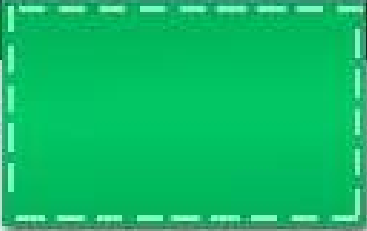
Класна робота

Прозова мова – це _____ твору,
у якій _____ ритм та рими.

Прозова мова – це **мова** твору,
у якій **відсутні** ритм та рими.

**Робота з
підручником
«Українська
література»
Т. Яценко,
с. 173-177, 182-183.**

На уроках української мови ви вже вивчали фразеологізми — неподільні за значенням вислови, які іноді можна навіть замінити одним словом. Вони роблять нашу мову яскравою і влучною.

Наприклад, є такі фразеологізми:

- розквасити губи — розплакатися;
- пробувати кислиць, дісталось на бублики — бути покараним;
- нам'яти чуба, наскубити вуха — покарати;
- на душі похололо — злякався.

?

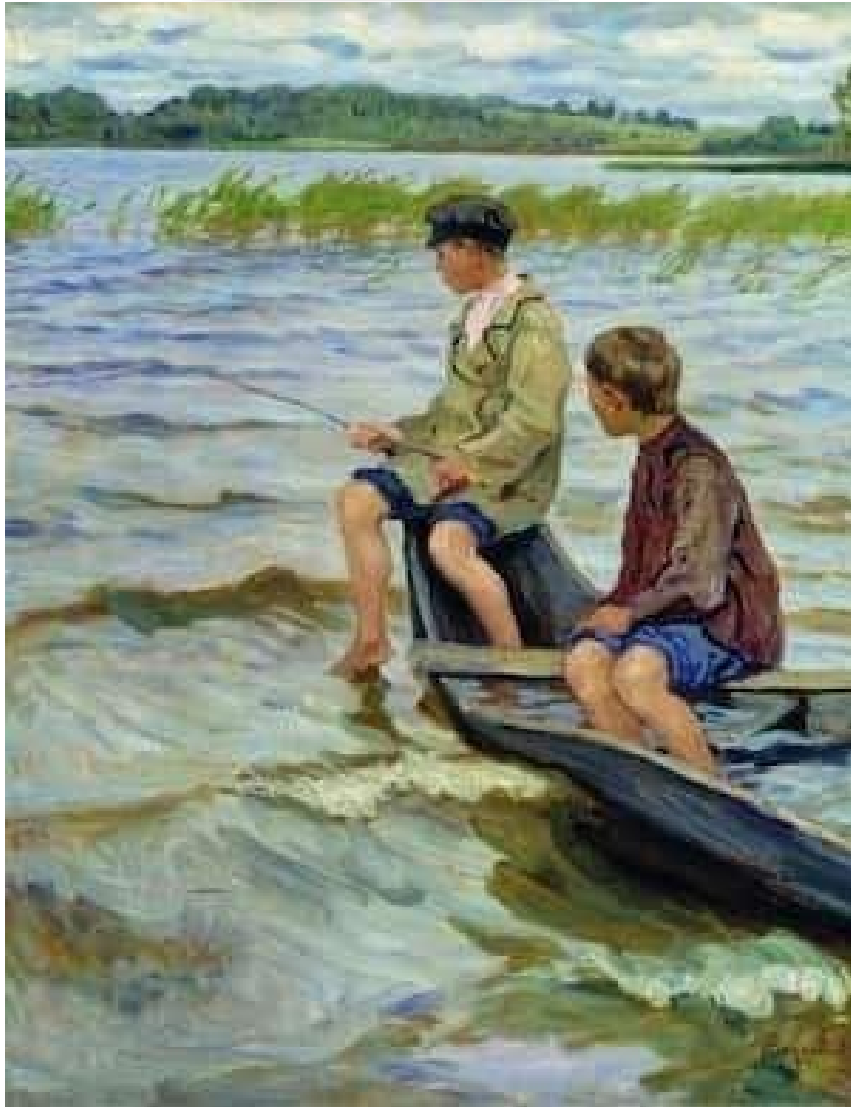
?

В оповіданні Івана Нечуя-Левицького «Вітрогон» є багато фразеологізмів. Вони пожвавлюють і забарвлюють мовлення головного героя та допомагають розкрити риси його характеру.

В. Леонович.
Дитинство

- ✓ Якими почуттями пройняті спогади оповідача твору про його дитинство?
- ✓ Які розваги автор згадує з найбільшим теплом?
- ✓ Як ставиться головний герой оповідання до природи?
- ✓ Що свідчить про його спостережливість?
- ✓ Які вчинки Василька викликають у вас неприйняття?

Роздивіться картину
М. Богданова-
Бельського «Рибалки».
Що спільного між
зображенням на ній і
подіями оповідання
«Вітрогон»?

- ✓ На які риси характеру головного героя вказують його вчинки?
- ✓ Як ви вважаєте, до чого призведе його необачність?
Свої міркування обґрунтуйте.
- ✓ Які почуття і переживання сповнювали хлопчика, коли він прокинувся під мостом?
- ✓ Як ви думаєте, що в цей час відчувають його рідні й близькі?

- ✓ Ким були батько та дід Івана Нечуя-Левицького?
- ✓ Священниками.
- ✓ Де вчився письменник?
- ✓ Закінчив Київську духовну академію.
- ✓ Ким працював?
- ✓ Учителем словесності.

- ✓ **Композиція — побудова літературного твору, розташування всіх його частин.**
- ✓ ✓ **Сюжет — частина композиції, послідовність подій, у яких розкриваються характери персонажів.**

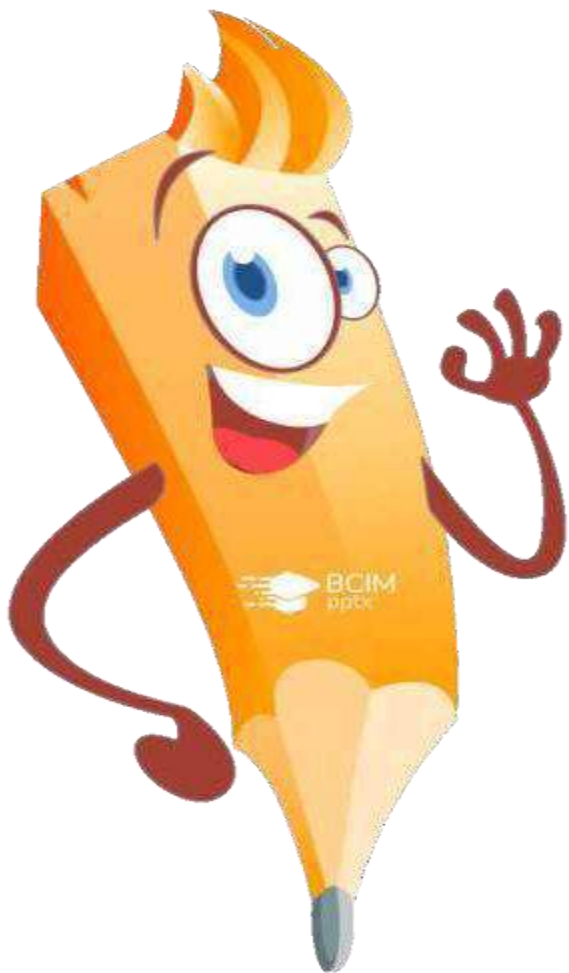

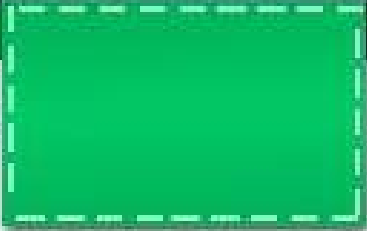
Події в оповіданні	Емоції та почуття головного героя	Риси характеру головного героя

Ти вже вмієш (с. 183)

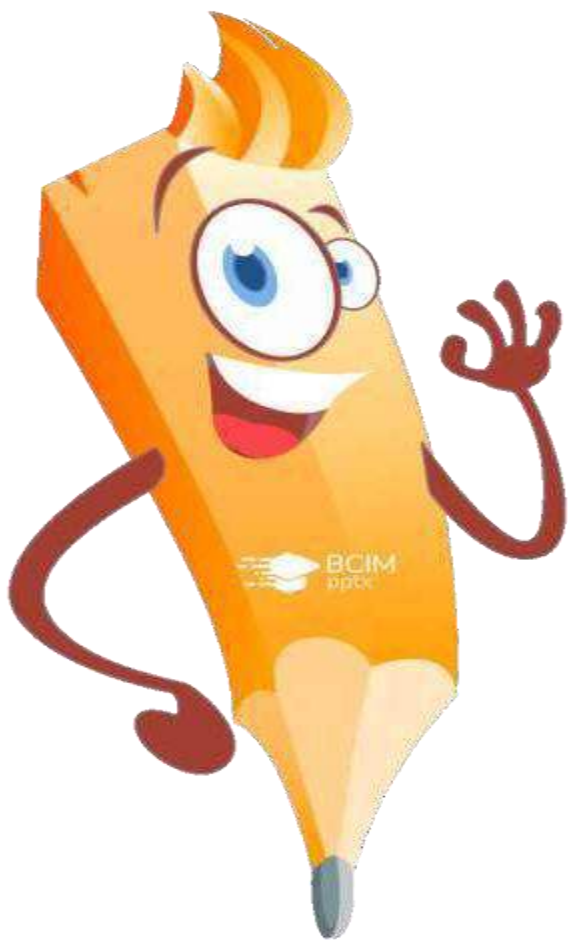
Події в оповіданні	Емоції та почуття головного героя	Риси характеру головного героя
Збір ожини й замазана сорочка.	«Велика пак цяця — біла сорочка. Спробувала б мама, як гарно лазить в лозах та ожину рвати».	Думає тільки про себе, не цінує працю інших.
Пірнання у воду з каменя або гатки.	«Хотілось мені почванитись перед хлопцями, так я й не знав, де та сміливість узялась».	Вихваляння, не думає про наслідки для життя, безвідповідальність.

Ти вже вмієш (с. 183)

Події в оповіданні	Емоції та почуття головного героя	Риси характеру головного героя
Заборона виходити з двору.	«Як його в світі всидіть вдома, коли для мене був двір тісний».	Не дослухається маминих прохань.
Під мостом.	«Я глянув під міст, а там так чудно, якось неначе в хаті».	Безтурботність.

Закріплення вивченого

- ✓ Що вам найбільше запам'яталося із пригод Василька за оповіданням «Вітрогон» Івана Нечуя-Левицького?
- ✓ Назвіть події оповідання, що є основою його сюжету.
- ✓ Які описи використовує письменник у композиції цього твору?
- ✓ Оцініть свої знання про творчість письменника Івана Нечуя-Левицького та його оповідання «Вітрогон» після опрацювання матеріалу підручника.

Рефлексія. Вправа «Незакінчене речення»

- *На уроці я дізнався (-лася)...*
- *Мене найбільш зацікавило...*
- *Було складно...*
- *Вдома я розкажу про...*

Робота з підручником
«Українська література»
Т. Яценко,
с. 173-177, 182-183.
Дізнайтеся зі словників,
що означає слово
«вітрогон». Доберіть до
нього синоніми.

